

DODATEK: PO WYBORACH

POLOONIA WĘGIIERSKA

A magyarországi lengyelek havilapja

MELLÉKLET: VÁLASZTÁSOK UTÁN

**WYWIAD
Z DR DOROTĄ VARNAI -
NOWĄ PRZEWODNICZĄCĄ
STOLECZNEGO SAMORZĄDU
POLSKIEGO**

**WYWIAD Z DÉNESEM FEKETE -
PRZEWODNICZĄCYM
SNP W MISZKOLCU**

**VÁLASZTÁSI KÖRKÉP
„CSATA” UTÁN**

„NAJWAŻNIEJSZE, TO DOTRZEĆ DO MŁODYCH”

wywiad z dr DOROTĄ VARNAI, nową przewodniczącą Stołecznego Samorządu Polskiego

Gratulujemy Pani wyboru na przewodniczącą SSP. Czy mogłaby Pani w kilku zdaniach przybliżyć plany działania Stołecznego Samorządu Polskiego na następne miesiące?

Dla nowoukonstytuowanego samorządu z pewnością nie będą to miesiące łatwe, będą to miesiące zapoznawania się z materiałami pozostawionymi przez poprzedni samorząd, procesami administracyjnymi, których trzeba przestrzegać. Będą to miesiące uczenia się, podczas którego jednak oczywiście będziemy kontynuowali działalność kulturalną na rzecz budapeszteńskiej Polonii.

Celem moim jest przede wszystkim zachowanie i utwierdzenie tradycji polskich, znajomości języka polskiego, a także przybliżanie współczesnej kultury polskiej jak najszerszym kręgom tutejszych Polaków i osobom pochodzenia polskiego – w tym wzbudzenie zainteresowania młodzieży, na którą w dobie globalizacji czyha niebezpieczeństwo zapomnienia o swoich korzeniach narodowych. Pragnęłabym pozyskać jak najwięcej młodych dla działalności polonijnej, a może być to możliwe, jak sądzę, poprzez poszukiwanie nowych form tej działalności, może bardziej nowoczesnych, które przyciągnęłyby młodzież.

Za ważne wyzwanie uważam zintegrowanie budapeszteńskiego środowiska polonijnego, spotkania z przewodniczącymi samorządów dzielnicowych oraz organizacji cywilnych i obu szkół polskich działających na terenie Budapesztu dla wypracowania odpowiednich form współpracy. Chciałabym, żeby Polacy nie rywalizowali ze sobą, a wspólnie działali dla wzajemnego dobra.

dr Dorota Varnai, fot. ZN

Celem moim jest przede wszystkim zachowanie i utwierdzenie tradycji polskich, znajomości języka polskiego, a także przybliżanie współczesnej kultury polskiej jak najszerszym kręgom tutejszych Polaków i osobom pochodzenia polskiego.

Uważam, że koniecznie należy zwrócić uwagę na tych, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji i zorganizować formy pomocy socjalnej dla potrzebujących, a także myślałam o stworzeniu poradni prawnej – przecież wielu z nas boryka się z przepisami czy to węgierskimi, czy to polskimi.

W działalności samorządu stołecznego znajdzie się też oczywiście miejsce na wspieranie m.in. Polskiego Stowarzyszenia Kulturalnego im. J.Bema, Stowarzyszenia Katolików Polskich na Węgrzech pw. św. Wojciecha, szkół polskich, a także polonistyki na ELTE, na której od dwóch lat istnieje nowa specjalizacja – nauczyciel narodowościowy, a takich nauczycieli nasze środowisko polonijne stale będzie potrzebowało.

Wnaszej pracy na pewno będziemy kontynuowali to, co było dobre i sprawdziło się, ale też uzupełnimy ją nowymi elementami, takimi jak np. wykłady popularno-naukowe, wieczory literackie i muzyczne. Marzeniem moim jest stworzenie polskiego domu tańca. Mam wiele pomysłów i żywię nadzieję, że uzyskają one realne kształty i oczywiście jestem otwarta na wszelkie dobre pomysły i propozycje.

Za ważne wyzwanie uważam również zintegrowanie budapeszteńskiego środowiska polonijnego, spotkania z przewodniczącymi samorządów dzielnicowych oraz organizacji cywilnych (...)

Planują Państwo jakieś wyraźne zmiany w polityce Samorządu?

Zjednej strony na pewno będziemy kontynuować formuły, które się już sprawdziły, ale spróbujemy wnieść też coś nowego. Za jedno z najważniejszych naszych zadań – obok zainteresowania naszymi programami młodych ludzi – uważam nawiązanie kontaktów i wypracowanie współpracy z Samorządem Miasta Stołecznego Budapeszt, która mogłaby

Warto warto organizować takie programy promujące polską kulturę i język, które przyciągną nie tylko młodzież z korzeniami polskimi, ale też i tych, którzy takich korzeni nie posiadają. (...) Ważnym elementem działalności polonijnej powinno być zainteresowanie nią i wciągnięcie do niej dzieci i młodzieży, a do tego potrzebne są nowe, interesujące i nowoczesne formy.

polegać np. na organizowaniu wspólnych imprez kulturalnych, na nawiązaniu i rozwinięciu współpracy miast partnerskich. Przyszłość pokaże, jakie formy tej współpracy się narodzą. Będziemy chcieli też próbowali szukać rozmaitych konkursów i grantów, poza tymi już nam znanymi, dzięki którym będzie można pozyskać środki na przeprowadzenie licznych imprez kulturalnych na wysokim poziomie.

Co jest dla Pani priorytetem w pracy przewodniczącej Stołecznego Samorządu Polskiego?

Przed wszystkim działanie na rzecz budapeszteńskiej Polonii – całej Polonii, i przyczynienie się do zlik-

Wiem, że zainteresowanie młodzieży węgierskiej Polską i polską kulturą jest w ostatnich latach bardzo duże, więc myślę, że warto organizować takie programy promujące polską kulturę i język, które przyciągną nie tylko młodzież z korzeniami polskimi, ale też i tych, którzy takich korzeni nie posiadają. Będziemy się starali organizować serię wykładów dotyczących historii i tradycji polskich, ale i prezentujących współczesne oblicze Polski, wieczorki literackie i muzyczne, prezentujące polską literaturę i muzykę. Może właśnie polski dom tańca mógłby być m.in. takim miejscem integracji środowisk polsko-węgierskich. Bo chyba wspólny taniec, wspólne śpiewanie najlepiej łączy ludzi, narody i pokolenia.

Pprzed jakimi głównymi wyzwaniami stoi dziś stołeczna mniejszość polonijna, której interesy Pani reprezentuje?

Myslę, że jednym z problemów jest widoczny podział naszego środowiska. Kolejny problem to niestety jego starzenie się, dlatego tak ważnym elementem działalności polonijnej powinno być zainteresowanie nią i wciągnięcie do niej dzieci i młodzieży, a do tego potrzebne są nowe, interesujące i nowoczesne formy.

Dziękujemy i życzymy Pani i całemu Stołecznemu Samorządowi Polskiemu samych sukcesów w tej niełatwej przecież, ale jakże potrzebnej pracy.

widowania istniejących podziałów. Żywię wielką nadzieję, że zbliżające się święta Bożego Narodzenia i obchody Wigilii będą ku temu najlepszą okazją.

Jako pracownik akademicki styka się Pani na co dzień z młodzieżą. Jakie ma Pani pomysły na integrację środowisk młodzieży polonijnej i młodych Węgrów zainteresowanych polską tematyką?

„VAN EGY ÜGY, AMIT EGYFORMÁN FONTOSNAK TARTUNK”

– interjú FEKETE DÉNESSEL készítette Ijjas Anna

Az októberi önkormányzati választások kapcsán Fekete Dénessel, a Miskolci Lengyel Nemzetiségi Önkormányzat új elnökével beszélgettünk. Múltbéli sikerekről és kudarokról, jövőbeli programokról, tervekről és álmokról, lehetőségekről és nehézségekről mesélt

2014. október 17-én vehette át megbízólevelét dr. Orosz Gábertől. Eddig elnökhelyetesként dolgozott. Mennyire volt „borítékolható” ez az eredmény?

Mivel csak négy képviselőjelöltet sikerült állítani – ebből is három új volt – az borítékolható volt, hogy ha én bekerülök a testületbe, akkor valószínűleg engem választanak meg elnöknek. Hiszen a szavazók engem már ismertek az előző ciklus alatti munkám miatt. De ehhez ki kellett várni a folyamatot: szavazás, megbízólevél átvétele, alakulóülés, testületi döntés.

Hogyan értékeli az elmúlt időszakot?

Úgy vélem az előző önkormányzat eredményes munkát végzett – a nehéz „személyi” és gazdasági körülmények ellenére. Egyik képviselőnk egy év után nem vett részt a munkában, így minden testületi ülés előtt idegeskedtünk, hogy a többi három ott legyen, mert csak akkor voltunk határozatképesek. Az előző ciklusban úgy az állami, mint az városi pénzügyi támogatást a felére csökkentették. Ilyen körülmények között alaposan meg kellett fontolnunk, hogy mire szánjuk azt

a kevés pénzünket, ami megmaradt. Viszonylag sok programot szerveztünk, ezekről Miskolc város honlapján lehet többet megtudni (<http://www.miskolc.hu/miskolc-megyei-jogu-varos-lengyel-nemzetisegi-onkormanyzata>, ott a hírekre kattintva). A sikeres programok mellett gondjaink is voltak. Az előbb említett anyagiak miatt le kellett mondanunk önkormányzatunk kétszobás lakásáról, mert a rezszi elvitte az éves költségvetésünk felét. Valamint úgy vélem, hogy még mindig nem tudunk elég embert, szimpatizánst megszólítani, akik részt vennének a programjainkon.

Az új kihívások, feladatok közül néhány: a testület összekovácsolása, eredményesebb együttműködés a városi önkormányzattal, valamint a korábban megkezdett rendezvények megtartása mellett új lehetőségek, programok keresése és befogadása.

Milyen régi és új kihívásokkal kell szembenéznie az elkövetkező öt évben?

Arégiek közül, ahogy az előbb említettem, az emberek elérésén kell javítanunk. Ehhez feltétlenül szükségünk lenne egy közösségi helyre, ahol össze tudunk jönni. Ezen kívül fejlesztenünk kell és eredményesebbé tennünk a pályázati képességünket, valamint jó együttműködést kialakítani a megyében működő települési lengyel önkormányzatokkal, de az országot sem szabad elhanyagol-

nunk. Az új kihívások, feladatok közül néhány: a testület összekovácsolása, eredményesebb együttműködés a városi önkormányzattal, valamint a korábban megkezdett rendezvények megtartása mellett új lehetőségek, programok keresése és befogadása.

Az év hátralevő részében több lengyel programra is számíthatunk Miskolcon. Lesznek lengyel filmpapok novemberben, majd decemberben a lengyel karácsony. Terveznek limanowai kirándulást a csata századik évfordulója alkalmából, és városi ünnepekre is sor kerülhet. 2015-re van már tervük?

A 2015-ös év tervezése még folyamatban van. A december eleji testületi ülésen fogadjuk el a programtervezetet. Kiindulásnak van egy sor olyan esemény, ami évről évre szinte magától adódik, ilyen a magyar-lengyel barátság napja, a Szent László-nap, a derenki búcsú, stb. A mi

feladatunk, úgy érzem, egy helyi plusz hozzáadása. No, ezen még törjük a fejünket!

Miskolcon idén harmincan regisztráltak az októberi önkormányzati választásokra. A város így a „középmezőnybe” tartozik más településekhez képest. Hogyan ítéli meg ezt a részvételi arányt?

Ahhoz képest, hogy a 2011-es népszámláláskor 130-an vallották magukat lengyel nemzetiségűnek, a regisztrálást és a részvételt mérsékeltnak tartom. Az adatvédelmi törvény miatt a Statisztikai Hivatal nem adta meg nekünk ennek a 130 főnek nevét és az elérhetőségét. Így lehet, hogy naponta elmegyünk egymás mellett az utcán, de nem tudjuk, hogy kapcsolatba kellene lépniük, mert van egy ügy, amit egyformán fontosnak tartunk. Ha ez így megy tovább, akkor mi lesz öt év múlva? Ezen mindenképpen el kellene gondolkodni!

Van-e még valami, amit feltétlenül megemlítené?

Szeretném, hogy az új országos elnök, a stábjával együtt, ellátogatna a megyénkbe. Tájékoztatná a helyzetükről az önkormányzatok vezetőit, illetve meghallgatná a problémáinkat, javaslatainkat. Az internet segítségével előbbé válhatna Pest és vidék kapcsolata, áramolhatnának a hírlevelek, infók, pályázati lehetőségek, stb. Emellett jó lenne, ha évente, két évente Országos Lengyel Önkormányzati Konferenciát szerveznének. Végül egy személyes téma: Lengyelországban végzettként szeretnék ott lenni az évente rendezett találkozón, de minden igyekezetem ellenére mindeddig nem sikerült.

Köszönöm és sok sikert kívánok a Miskolci Lengyel Nemzetiségi Önkormányzatnak.

VÁLASZTÁSI KÖRKÉP „CSATA” UTÁN

Lapis Balázs, szerk.

Lezajlottak a választások, ismerjük már az eredményeket. Tudjuk, hogy kik a képviselők, kik a vezető tisztségviselők. De talán érdemes egy kis időt szánni a számok, és az ebből adódó tények áttekintésére.

Az első fontos adat, hogy az összes magyarországi nemzetiséget tekintve mintegy 241 ezren regisztráltak magukat a választásra, ebből 155 ezren mentek el szavazni, ami 64 %-os részvételi arányt mutat. Ez egy viszonylag jó aránynak mondható. A lengyeliséget tekintve igazán örülhetünk: a 2246 regisztráltból 1596 el is ment szavazni, a mi részvételi arányunk e tekintetben elérte a 71 %-ot.

Amellékelt táblázatból kiolvasható, a 13 nemzetiséget tekintve az 5. legaktívabbak vagyunk, ez jelzi, hogy igenis volt értelme és ereje a kampánynak.

Atöbbi nemzetiséget vizsgálva szembetűnik, hogy az ukrainai helyzet hatása mennyire érződik a választókon, mindössze az ukrán regisztráltak 41 %-a ment el szavazni: 429 fő. A másik véglet a ruszinok 75,5 %-os részvétele, ami egy kis közösség létét tekintve példaértékű lehet számunkra is.

Amásik fontos mutató a leadott szavazatok érvényességi aránya. Ezt megnézve a táblázatból láthatjuk, hogy a nemzetiségi átlag 89,5 %, azaz minden 10. szavazat elveszettnek tekinthető. Ez nyilván rossz hír, hiszen azt mutatja, hogy több mint 16 ezer ember egy kicsit feleslegesen ment el szavazni, nem tudta véleményét érvényre juttatni.

Eviszonylatban azonban igenis büszkéek lehetünk magunkra. Kijelenthetjük, hogy a lengyel felelősségteljes szavazó, mert a mi érvényességi rátánk 98 %, ami a legjobb a nemzeti-

Balázs Lapis podczeszenia OSP, fot. ZN

ségek között. Nagyon jó érzés töltött el, amikor a választási iroda munkatársai nagy szemekkel kérdezték, hogy sikerült ezt elérni.

Felmerülhet a kérdés, hogy miért lehet ilyen hosszán táncot a számok körül, hiszen a jelölő szervezetek, a személyek, a nevek a meghatározóak. Igaz ez, és mégsem az.

Arészvétel és az érvényes szavazatok száma döntően befolyásolhat olyan fontos kérdéseket, mint jogszabály módosítások és eljárási rendek módosítása a választási rendszert tekintve, hiszen minél nagyobb egy közösség hivatalosan elismert létszáma, annál erősebb az érdekérvényesítő képessége.

Akormányzat jelenleg készíti a nemzetiségi stratégiát: ennek nagyon fontos oktatási, kulturális és nyelvhasználati aspektusai lesznek, amelynek fontosságát a regisztrált létszámokkal tudjuk megerősíteni.

Aterületi önkormányzatok feladata alapú támogatási rendszerét szintén a választási adatok ismeretében alakítják át. A napokban jelenik

meg a kormányrendelet erről, amit igyekezünk azonnal megszerezni és minden önkormányzathoz eljuttatni. Az OLŐ Hivatala ezért gyűjtött adatokat minden megalakult önkormányzattól.

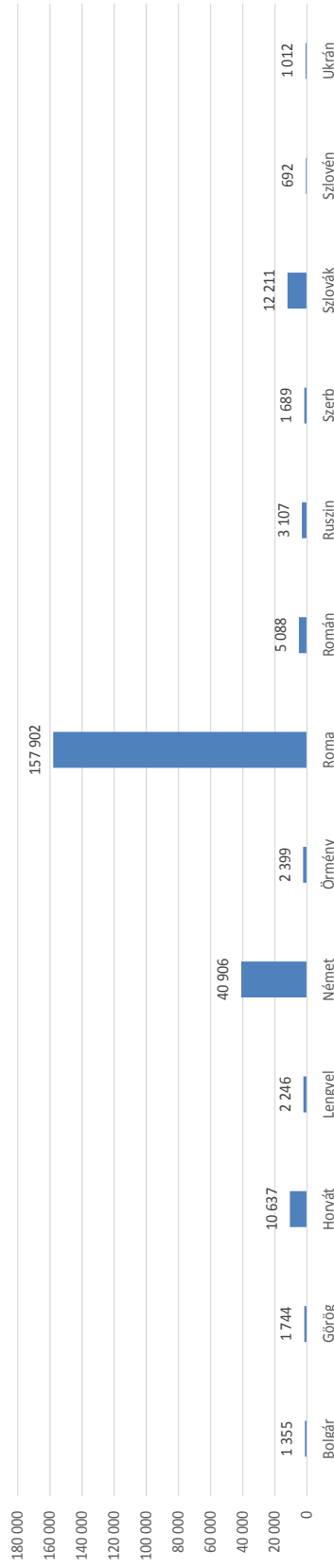
Fontos tudni, hogy amíg 2010-ben 2304 nemzetiségi önkormányzat alakult, 2014. évben ez a szám 2041. A csökkenést nem lehet figyelmen kívül hagyni, de a nemzetiségi közösségek 2000 feletti száma igenis egy komoly erő.

Aminisztériumtól kapott tájékoztatás szerint a támogatások összege minimum szinten marad, és tekintettel a nemzetiségek létszámára lehetővé válik a kétnyelvű anyakönyvezés és a kétnyelvű személyi okmányok kiállítása a jövőben szervezett hivatali rendben is, természetesen igény szerint.

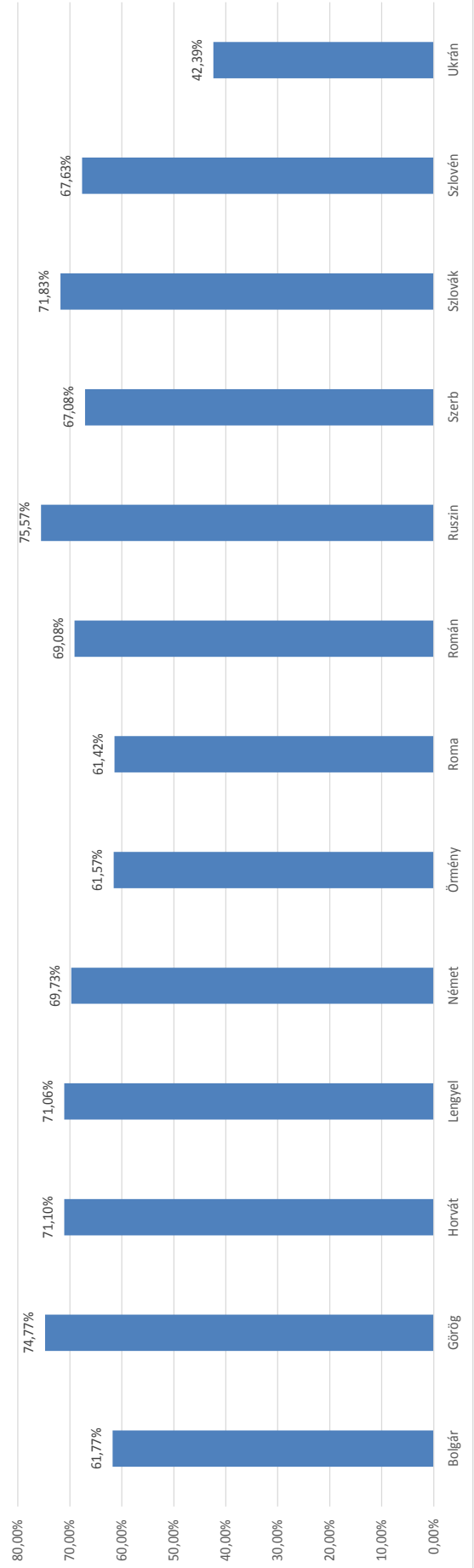
Identitásunk megőrzésének fontos elemei ezek. Reméljük, hogy számok így nem kizárólag statisztikát, de közösségeket is jelentenek a következő időszakban.

Szavazáson résztvevők száma 2014.10.12-i választáson	Bolgár	Görög	Horvát	Lengyel	Német	Örmény	Roma	Román	Ruszin	Szerb	Szlovák	Szlovén	Ukrán	Összesen
837	1 304	7 563	1 596	28 523	1 477	96 985	3 515	2 348	1 133	8 771	468	429	154 949	
1 355	1 744	10 637	2 246	40 906	2 399	157 902	5 088	3 107	1 689	12 211	692	1 012	240 988	
6 272	4 642	26 774	7 001	185 696	3 571	315 583	35 641	3 882	10 038	35 208	2 820	2 820	637 128	
Részvételi arány	61,77%	74,77%	71,10%	71,06%	69,73%	61,57%	61,42%	69,08%	75,57%	67,08%	71,83%	67,63%	42,39%	64,30%

Regisztráltak száma 2014.10.12-i választáson

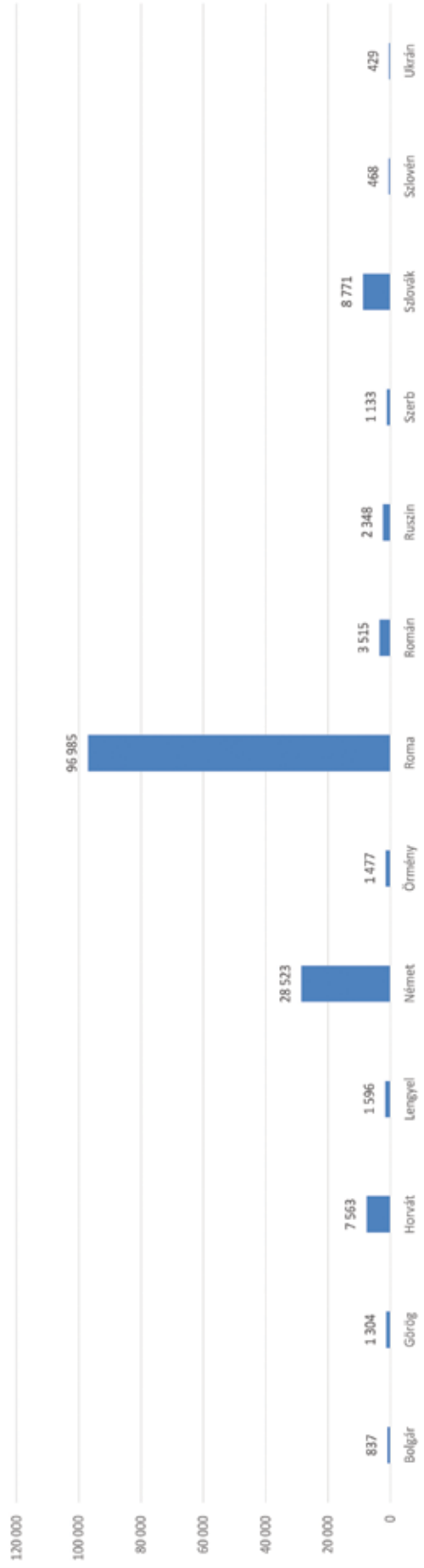

Részvételi arány

	Bolgár	Görög	Horvát	Lengyel	Német	Örmény	Roma	Román	Ruszin	Szerb	Szlovák	Szlovén	Ukrán	Összesen
Szavazáson résztvevők száma	837	1 304	7 563	1 596	28 523	1 477	96 985	3 515	2 348	1 133	8 771	468	429	154 949
Érvényes szavazatok száma	756	1 268	7 282	1 564	25 108	1 408	85 539	3 305	2 297	987	8 299	437	410	138 660
Érvénytelen szavazat	81	36	281	32	3 415	69	11 446	210	51	146	472	31	19	16 289
Érvényességi arány	90,32%	97,24%	96,28%	97,99%	88,03%	95,33%	88,20%	94,03%	97,83%	87,11%	94,62%	93,38%	95,57%	89,49%

Szavazáson résztvevők száma

ÉRVÉNYESSÉGI ARÁNY

